

РЕШЕНИЕ

№ 39054

гр. София, 24.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в
публично заседание на 11.07.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Доброслав Руков

ЧЛЕНОВЕ: Луиза Христова
Мария Шишкова

при участието на секретаря Емилия Митова и при участието на прокурора Пламен Райнов, като разгледа дело номер **5454** по описа за **2025** година докладвано от съдия Мария Шишкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл. 208 – чл. 228 от Административно -процесуалния кодекс (АПК) вр. чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по постъпила касационна жалба от директора на Регионална инспекция по околна среда и водите (РИОСВ) – С. против Решение № 1482 от 17.04.2025 г., постановено по НАХД № 13404/2024 г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 22 състав, с което е отменено Наказателно постановление № С-14-3091/28.08.2024 г., издадено от директора на
РИОСВ – С..

С наказателното постановление, на „Топлофикация София“ ЕАД, ЕИК[ЕИК] със седалище и адрес на управление – [населено място], [улица], район „К. село“ [община] за обект - ТЕЦ „С.“ е наложена еднократна санкция, на основание чл. 20, ал. 5 от Наредбата за вида, размера и реда за налагане на наказания при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените емисионни норми и ограничения по данни от извършени контролни измервания, в размер на 483 968,59 лева, изчислена по реда на ал. 1 – ал. 4, за констатирано нарушение на чл. 69, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда вр. чл. 25 и Част I, т. 6 към чл. 5, ал. 1 от Наредбата за норми на допустими емисии на серен диоксид, активни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации.

В жалбата са изложени съображения за неправилност и незаконосъобразност на постановения съдебен акт. Твърдят се допуснати нарушения на материалния закон и на съдопроизводствените

правила. Оспорен е изводът на съда, че при констатиране и санкциониране на административното нарушение са допуснати съществени процесуални нарушения, които са основание за отмяна на наказателното постановление. Сочи се, че нарушението е установено въз основа на данните от верифицирания годишен доклад на „Топлофикация София“ ЕАД, а и от цитираните в Констативен протокол № 10 от 29.03.2024 г. месечни доклади, от които може да се изведат конкретните стойности на среднодневните и средночасови измервания. Застъпено е становище за ненужно обременяване на съдържанието на НП с данни подробно описани в докладите, въз основа на които е съставен и Констативният протокол. Поставен е акцент върху факта, че информацията от измерванията е създадена, обработвана и съхранявана от санкционираното дружество. Посочено е и, че не се оспорва самото превишение на допустимите емисии. С тези аргументи е обоснована тезата, че санкционираното дружество е наясно и как е формирана санкцията, поради което не е нарушено правото му на защита в административно наказателното производство с нецитирането в НП на конкретните данни от измерванията. С позоваване на съдебна практика, която се сочи за относима към настоящия казус, е мотивирано искане за отмяна на обжалваното решение като неправилно и незаконосъобразно и вместо него – постановяване на друго, с което да бъде потвърдено НП.

Ответникът по жалбата в представен по делото писмен отговор е изложил съображения за неоснователност на аргументите, с които е мотивирано искането за отмяна на оспорения съдебен акт. Поставя акцент върху основен принцип на административното наказване – санкционираното лице да е известно за всички факти и обстоятелства от значение за определяне на санкцията. Сочи, че в НП е възпроизведена единствено ползваната за изчисления формула, която без конкретните данни за измерените среднодневни и средномесечни стойности не може да бъде възприета като отговаряща на изискванията на чл. 57, ал. 1, т. 5 от ЗАНН. Цитирана е съдебна практика, която се сочи за относима към настоящия казус. Претендира се юрисконсултско възнаграждение за настоящото производство.

В съдебното заседание не участва процесуален представител на касатора.

Ответникът по касационната жалба – „Топлофикация София“ ЕАД чрез процесуалния си представител – юрисконсулт Н. поддържа становището в писмения отговор на касационната жалба. Счита, че постановеното от Районния съд решение като валидно, допустимо и правилно следва да бъде потвърдено. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Представя писмена защита.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура е на становище, че касационната жалба е основателна и следва да бъде уважена.

Административен съд – София-град, XXIII касационен състав въз основа на приложените по делото доказателства, като взе предвид становището на страните, съобразно правомощията по чл. 218 от АПК, прие за установено от фактическа и правна страна:

Касационната жалба е процесуално допустима - подадена е срещу подлежащ на оспорване, съгласно чл. 63в от ЗАНН съдебен акт, в преклузивния срок по чл. 211, ал. 1 от АПК (съобщението за решението на СРС е връчено на 29.04.2025 г., а жалбата е заведена с вх. № 164992 от 12.05.2025 г.) от надлежна страна по чл. 210, ал. 1 от АПК.

Разгледана по същество касационната жалба е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Въз основа на събраните в съдебното производство доказателства, Районният съд е приел за установено от фактическа страна:

«Топлофикация Север» ЕАД стопанисва обект «ТЕЦ С.» като оператор на голяма горивна инсталация за производство на топлинна електрическа енергия. Комини № 2 и № 3 на обекта отделят емисии от вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от дейността на водогрейни

котли 6, 7, 8 и 9 на гориво природен газ, явяващи се горивни инсталации, изгарящи природен газ, с изключение на газови турбини и газови двигатели. Обектът е с непрекъснат режим на работа. На 26.02.2024 г. в РИОСВ – С. с вх. № 3959 е заведен годишен доклад на «Топлофикация София» ЕАД. Периодично – ежемесечно са подавани и доклади, отразяващи собствени непрекъснати измервания (СНИ) за 2023 г. на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от Комини № 2 и № 3 – Енергийни котли № 6, 7, 8 и 9 за обект ТЕЦ «С.» - вх. № 2310/07.02.2023 г., вх. № 4657/08.03.2023 г., вх. № 6899/07.04.2023 г., вх. № 8629/09.05.2023 г., вх. № 10552/07.06.2023 г., вх. № 12392/05.07.2023 г., вх. № 14373/07.08.2023 г., вх. № 16230/08.09.2023 г., вх. № 17984/09.10.2023 г., вх. № 20041/07.11.2023 г., вх. № 21946/06.12.2023 г. и вх. № 351/08.01.2024 г.

Съдът се е позовал на представената информация от СНИ за емисиите вредни вещества, според която са установени превишения на всички средномесечни стойности за азотни оксиди съгласно нормите за допустими емисии (НДЕ) 100mg/Nm³, определени съгласно Част I, т. 6 към чл. 5, ал. 1 от Наредбата за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации, а именно

за м. януари 2023 г. – отчетена средномесечна стойност 408,28 mg/Nm³
за м. февруари 2023 г. – отчетена средномесечна стойност 395,66 mg/Nm³
за м. март 2023 г. – отчетена средномесечна стойност 384,35 mg/Nm³
за м. април 2023 г. – отчетена средномесечна стойност 386,78 mg/Nm³
за м. май 2023 г. – отчетена средномесечна стойност 395,63 mg/Nm³
за м. юли 2023 г. – отчетена средномесечна стойност 313,69 mg/Nm³
за м. август 2023 г. – отчетена средномесечна стойност 384,08 mg/Nm³
за м. септември 2023 г. – отчетена средномесечна стойност 430,22 mg/Nm³
за м. октомври 2023 г. – отчетена средномесечна стойност 435,10 mg/Nm³
за м. ноември 2023 г. – отчетена средномесечна стойност 426,60 mg/Nm³
за м. декември 2023 г. – отчетена средномесечна стойност 368,36 mg/Nm³

Съдът се е позовал и на представените от санкционираното дружество 299 среднодневни стойности на азотни оксиди, превишаващи 110% от НДЕ.

Посочил е, че след запознаване с годишния доклад и приложенията към него – Приложение А, Приложение Б, средномесечни стойности, среднодневни и средночасови стойности от СНИ за 2023 г., както и с отразените данни от месечните доклади за СНИ за 2023 г., свид. Н. М., служител на РИОСВ – С. съставил Констативен протокол № 10 от 29.03.2024 г. в присъствието на двама свидетели, също служители на РИОСВ – С., в който е отразил, че за обект ТЕЦ „С.“ за 2023 г. от СНИ на емисиите, изпускани в атмосферния въздух от Комини № 2 и № 3, Енергийни котли №№ 6, 7, 8 и 9, средномесечните стойности за периода на експлоатация по отношение на замърсителите – не са спазени нормите за допустими емисии на азотни оксиди през всички месеци на 2023 г. с изключение на м. юни 2023 г., като са установени 299 превишавания на среднодневните стойности за азотни оксиди. Не са установени превишения на среднодневните стойности на въглероден оксид. Установено е, че 98,70% от регистрираните средночасови стойности за азотни оксиди са с превишение 200% от НДЕ при допустими до 5%. За въглеродния оксид е констатиран незначителен процент на превишение – едва 0,07%. В Констативния протокол е посочено, че „Топлофикация София“ ЕАД е извършило административно нарушение на чл. 69, ал. 1 от ЗООС вр. чл. 25 от Част I, т. 6 към чл. 5, ал. 1 от Наредбата за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации. Въз основа на констатациите в Констативния протокол, свид. М. е изготвил Предложение по чл. 69а, ал. 1, т. 4 от ЗООС за налагане на еднократна санкция на „Топлофикация

София“ ЕАД в размер на 483 968,58 лева. Към Предложението е приложена справка за изчисляване на размера на еднократната санкция. Предложението е послужило като основание за издаване на обжалваното НП № С-14-3091 от 28.08.2024 г. от директора на РИОСВ – С.. НП е връчено на санкционираното дружество на 02.09.2024 г.

Съдът е положил дължимите усилия за събиране на относимите доказателства за установяване на всички факти от значение за съставомерните елементи от административното нарушение, за което е санкциониран ответникът по касационната жалба. Спазени са и процесуалните стандарти при проверката и оценката на доказателствените източници. Въз основа на описаните, които не са спорни за страните, са направени и изводите относно приложението на материалния и процесуалния закон.

Касационната инстанция не констатира допуснати нарушения на процесуалните правила в съдебното производство, които да са ограничили правото на защита на санкционираното дружество или да са препятствали възможността за ефективното ѝ организиране, и в този аспект, да са основание за отмяна на обжалваното решение.

В мотивите на решението е кредитирана изцяло информацията, съдържаща се в приложените към административната преписка документи, приобщени като писмени доказателства по делото, на основание чл. 283 от НПК, както и показанията на актосъставителя Н. М.. Въз основа на тези доказателствени източници са направени изводите относно спазването на преклузивните срокове по чл. 34 от ЗАНН и изискванията на чл. 52 и чл. 57 от ЗАНН при констатиране и санкциониране на административното нарушение.

Позовавайки се на хипотезата на чл. 69а, ал. 1, т. 4 от ЗООС, според която министърът на околната среда и водите или оправомощено от него лице налага санкция въз основа на предложение на контролиращите длъжностни лица на Министерството на околната среда и водите, включващо вида, продължителността и причините за замърсяването или увреждането на околната среда, както и вида и размера на санкцията, е прието, че е налице специален ред за установяване на нарушения по чл. 69 от ЗООС и в този смисъл, не е допуснато нарушение, предпоставящо отмяната на НП, поради незаконосъобразно започнато административно наказателно производство, без да е съставен Акт за установяване на административно нарушение.

Направен е категоричен извод, че събраните доказателства установяват извършено от „Топлофикация София“ ЕАД административно нарушение на чл. 69, ал. 1 от ЗООС вр. чл. 25, Част I, т. 6 към чл. 5, ал. 1 от Наредбата за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации, доколкото за периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г. е установено превишаване на допустимите средномесечни и среднодневни стойности на азотни оксиди, а и на среднодневната стойност за въглероден оксид, изпускани в атмосферния въздух от Комини № 2 и № 3 – Енергийни котли № 6, 7, 8 и 9 на обект ТЕЦ С. към „Топлофикация София“ ЕАД.

Въпреки тази констатация, съдът е отменил обжалваното НП като е приел, че е издадено при съществени нарушения на процесуалните правила, рефлектиращи отрицателно върху правото на защита на санкционираното дружество. Като такива са отчетени – липсата на пълно и точно описание на нарушението и обстоятелствата, при които е извършено – задължително изискване на чл. 57, ал. 1, т. 5 от ЗАНН, изразяващо се в непосочване на конкретно измерените среднодневни стойности на нормите на допустими емисии (НДЕ) за азотен оксид през 2023 г., което не позволява да бъдат проверени визираните 299 броя превишения на конкретно посочените дати и съответствието им с възприетата констатация за превишаване на 110% от НДЕ.

Сходно нарушение в описанието на съществен съставомерен елемент от процесното административно нарушение е констатирал съдът и при определяне на конкретния размер на

санкцията. Приел е, че посочената в НП формула по чл. 20, ал. 4, т. 2, т. 3 и т. 1 към Приложение № 2 от Наредбата за вида, размера и реда за налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените емисионни норми и ограничения, но не е ясно какви са конкретните средночасови средни стойности на концентрацията на азотни оксиди и въглероден оксид, които са ползвани при изчисленията с цитираната формула. Направен е категоричен извод, че липсата на яснота как е формиран крайният размер на наложената на дружеството имуществена санкция, не дава възможност да се разбере приложният алгоритъм при изчисленията.

Обжалваното решение е валидно, допустимо и правилно.

При категорично установените превишения на нормите на допустими емисии въз основа на данните от СНИ, отразени в годишния и ежемесечните доклади на санкционираното дружество, законосъобразен е изводът на съда, че са налице основания за ангажиране на административно наказателната отговорност на „Топлофикация София“ ЕАД за извършено налушение на чл. 69 от ЗООС вр. вр. чл. 25 и Част I, т. 6 към чл. 5, ал. 1 от Наредбата за норми на допустими емисии на серен диоксид, активни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации. Правилно и обосновано е прието, че въпреки това НП следва да бъде отменено, поради липсата на ясно посочване как е определен размерът на наложената единична санкция.

Съгласно чл. 3, ал. 2 от Наредбата за вида, размера и реда за налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените емисионни норми и ограничения, се налагат еднократни санкции по реда на тази Наредба в 3 хипотези – 1. когато е допуснато аварийно замърсяване, 2. при замърсяване на околната среда за определен период от време в работни часове или 3. по данни от извършени собствени непрекъснати измервания (СНИ) – при изпускане в атмосферния въздух на отпадъчни газове, съдържащи вредни вещества (замърсители) над нормите за допустими емисии или емисионните норми, определени в комплексни разрешителни. Приложима в конкретния казус е хипотезата, визирана в т. 3 на ал. 2 от Наредбата.

В мотивите на обжалваното НП е посочено, че размерът на санкцията е определен по данни от собствени непрекъснати измервания (СНИ) на санкционираното дружество, в съответствие с изискванията на чл. 20, ал. 4 от Наредбата за вида, размера и реда за налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените емисионни норми и ограничения, по формулата в Приложение № 2 по т. 2.3.1.

Същата включва 7 елемента, за 3 от които – $K_{\max ij}$, Γ_{ij} и J , не само не е уточнен използваният алгоритъм за определяне на конкретната стойност, но и самата стойност на всеки от тези показатели, която е използвана при изчисляване на размера на наложената единична санкция.

За елемента $K_{\max ij}$ е дадено пояснение, че това е всяка J -та средночасова или половинчасова средна стойност на концентрация на вредното вещество (замърсител) в отпадъчните газове, която е над установените норми на допустими емисии (НДЕ). В докладите, въз основа на които е съставен Констативният протокол, като Приложения са отразени данни от измерванията на всеки час, но елементът, включен във формулата използва данни за средночасова или половинчасова средна стойност, затова с основание се сочи и от санкционираното дружество, а и от състава на Районния съд за неясен както алгоритъмът на изчисленията, така и конкретната стойност използвана при изчисленията на размера на наложената санкция. От съществено значение е и предвидената алтернативна възможност в пояснението на елемента 1. средночасова или 2. половинчасова средна стойност, което също е следвало да бъде изяснено ясно - кой от тези измерители е ползван, има ли и какви са обективните критерии, въз основа на които е избран и какъв алгоритъм е следван, ако изборът е извършен след сравнение на средните средночасови и

половинчасови стойности на превишения на НДЕ.

Изложеното е важно и за останалите два елемента, включени във формулата, приложена за определяне размера на наложената единична санкция – J и Γ_{ij} . За елемента J е пояснено, че отразява **брой** на средночасовите или половинчасовите средни стойности през календарната година, за които съответният замърсител – в настоящия казус – азотни оксиди, е с установени емисии над нормата на допустимите. Задължително е посочването както на стойността – конкретното число, използвано за заместване във формулата, така и пояснение, не задължително като част от съдържанието на НП, но в приложение към него, в което да са изброени **конкретните данни на средночасови и половинчасови средни стойности** през календарната година, които са с установени, че не отговарят на НДЕ.

В този смисъл, неоснователни са възраженията в касационната жалба, че доколкото се ползват данни от СНИ санкционираното дружество е наясно с конкретните стойности, използвани за определяне размера на наложената санкция, още повече при посочената нормативно предвидена алтернативност - прилагане на **средночасова** или **половинчасова средна** стойност.

Предвид изложеното, обжалваното решение като валидно, постановено при спазване на процесуалните правила и правилно прилагане на материалния закон следва да бъде оставено в сила.

При този изход на делото, на основание чл. 63д ал. 3 вр. ал. 5 от ЗАНН своевременно заявеното искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение на процесуалния представител на ответника следва да бъде уважено, като се определи в размер на 130 (сто и тридесет) лева, съгласно чл. 37 от ЗПП и чл. 27е от Наредбата за заплащане на правната помощ.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 63в ЗАНН във вр. чл. 221, ал. 2, предл. първо от АПК, Административен съд София град, XXIII касационен състав

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 1482 от 17.04.2025 г., постановено по НАХД № 13404/2025 г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 22 състав.

ОСЪЖДА Регионална инспекция по околна среда и водите (РИОСВ) – С. да заплати на «Топлофикация София» ЕАД, ЕИК[ЕИК] сумата от 130,00 (сто и тридесет) лева – юрисконсултско възнаграждение за процесуално представителство в касационното производство. РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ

ЧЛЕНОВЕ 1.

2.

